

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ

Διάλογος με τον Γιώργο Μιχελακάκη για την Ιστορία και την ιστορική συνείδηση

Γεγονότα

1884 Εγκαινιάζεται ο σιδηροδρομικός σταθμός Πελοποννήσου στην Αθήνα, σε σχέδια του Ερνέστου Τσίλερ. Αποτελεί μικρογραφία του σιδηροδρομικού σταθμού Σικφτσι της Κωνσταντινούπολης.

1908 Μία περίεργη έκρηξη σημειώνεται κοντά στον ποταμό Τανγκούσκα στη Σιβηρία, η οποία αργότερα θα υπολογιστεί στους 10 με 15 μεγατόνους. Το μέγεθος της έκρηξης είναι τόσο μεγάλο, ώστε καταστρέφονται 60.000.000 δέντρα σε έκταση 2.150 χιλιομέτρων. Οι πρώτες έρευνες θα αρχίσουν το 1920, αλλά τα αίτια της έκρηξης είναι ακόμη άγνωστα. Άλλοι λένε ότι πρόκειται για μετεωρίτη, άλλοι για πυρηνικό πείραμα, άλλοι για επίθεση εξωγήινων.

1913 Οι Βούλγαροι, υποχωρώντας, λεηλατούν και πυρπολούν το Δοξάτο Δράμας, ενώ σφαγιάζουν περισσότερους από 650 κατοίκους, ιδίως γυναίκοι και παιδιά.

1934 Αναταραχή επικρατεί στο ναζιστικό κόμμα της Γερμανίας, με την αμφισβήτηση του Αδόλφου Χίτλερ. Τελικά, ο Φύρερ επιβάλλεται, σκοτώνοντας 77 στελέχη του κόμματος ή κατ' άλλους 400. Το επεισόδιο αυτό θα μείνει στην ιστορία ως «Η Νύχτα των Μεγάλων Μαχαιριών».

1957 Εγκαθίσταται στην Ελλάδα ο πρώτος ατομικός αντιδραστήρας (Δημόκριτος).

2015 Ο οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings υποβαθμίζει το αξιόχρεο τσεσάρων ελληνικών τραπεζών, μειώνοντάς το στη βαθμίδα της «μερικής χρεοκοπίας» (Restricted Default, RD) μετά την επιβολή ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίων.

Γεννήσεις

1892 Στρατής Μυριβήλης, φιλολογικό ψευδώνυμο του Μιχαήλ Σταματόπουλου, έλληνας μυθιστοριογράφος και διηγηματογράφος. (Θαν. 19/7/1969)

1939 Γεώργιος Γεννηματάς, έλληνας βουλευτής και υπουργός, από τα ιδρυτικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ. (Θαν. 25/4/1994)

1985 Μάικλ Φελις, αμερικανός κολυμβητής, με σπουδαίες ολυμπιακές διακρίσεις.

Θάνατοι

1984 Ανρί Φαμπρ, γάλλος αεροπόρος, εφευρέτης του υδροπλάνου. (Γεν. 29/11/1882)

2009 Πίνα Μπάους, διεθνούς φήμης γερμανίδα χορογράφος και χορεύτρια. (Γεν. 27/7/1940)

2012 Θύμιος Καρακατσάνης, έλληνας ηθοποιός και σκηνοθέτης του θεάτρου, που διακρίθηκε κυρίως σε αριστοφανικούς ρόλους. (Γεν. 8/12/1940)

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Όποιος επιθυμεί να επικοινωνήσει με τον Γιώργο Μιχελακάκη ή να καταθέσει τις απόψεις του μπορεί να στείλει email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Το κυπριακό

Την κυπριακή ιστορία την οποία θα επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά, θα την δούμε ως μέρος της γενικότερης γεωπολιτικής σύγκρουσης που λαμβάνει χώρα μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων, στην προσπάθεια τους, να ελέγξουν τους οικονομικούς πόρους διεθνώς. Στο νησί όπως γνωρίζουμε, κατέφυγαν για πρώτη φορά ελληνικά φύλλα της Πελοποννήσου όταν έχασαν τις εστίες τους με την κάθοδο των Αχαιών και λίγο αργότερα και των Δωριέων. Έκτοτε η παρουσία στο νησί κατοίκων με ελληνική συνείδηση, σε όλο το διάβα της ιστορίας, υπήρξε αδιάλειπτη. Η επέκταση των Τούρκων σε όλη την ανατολική λεκάνη της Μεσογείου κατά την Βυζαντινή εποχή, δεν εξαφάνισε το ελληνικό στοιχείο μέχρι που το νησί στα τέλη του 19ου αιώνα «χαρίστηκε» στους Βρετανούς για τις υπηρεσίες που προσέφεραν στην Τουρκία στους πολέμους κατά της Ρωσίας. Η παρακμή της μεγάλης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που είχε αρχίσει από τον 18ον αιώνα, ενέτεινε τους ανταγωνισμούς των μεγάλων δυνάμεων για την απόσπαση εδαφών. Μάλιστα η ανακάλυψη της εκμετάλλευσης του πετρελαίου ως πηγή ενέργειας, ενέτεινε τους ανταγωνισμούς μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και την Μέση Ανατολή. Η Βρετανία ως η σημαντικότερη παγκόσμια ιμπεριαλιστική δύναμη στη νεότερη εποχή, είδε το νησί της Κύπρου ως μια πολύ σημαντική στρατιωτική βάση για τον έλεγχο των δρόμων του εμπορίου της Μέσης Ανατολής. Γι' αυτό και επιδίωξε να κρατήσει το νησί κάτω από ένα σκληρό αποικιακό καθεστώς. Όμως, καθώς ήρθε και η σειρά των Βρετανών να παρακμάσουν κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, προτίμησαν, προκειμένου να συνεχίσουν να έχουν επιρροή στο νησί, να εφαρμόσουν την δοκιμασμένη μέθοδο «Διαιρεί και βασίλευε». Για να το πετύχουν έδωσαν ξανά στους Τούρκους δικαιώματα προστασίας και παρέμβασης στο νησί. Η ιστορία αυτή είναι γνωστή. Αυτό που δεν είναι γνωστό είναι ο υποχωρητικός μέχρι και προδοτικός ρόλος των ελληνικών κυβερνήσεων και των μεγάλων μας προστατών-συμμάχων, οι οποίοι υποθήκευσαν την ειρήνη στο νησί για να εξυπηρετηθούν τα δικά τους γεωπολιτικά συμφέροντα. Οφείλω να ομολογήσω ότι έχω ένα

προσωπικό ενδιαφέρον για την πρόσφατη ιστορία της Κύπρου. Καθότι ως νεαρός φαντάρος τα έτη: 1965, 1966 και 1967, βρέθηκα να υπηρετώ στην Κύπρο, αποσπασμένος σε ένα τάγμα της Πέμπτης Ελληνικής Μεραρχίας επάνω στα κυπριακά βουνά πάνω από την Κυρήνεια που σήμερα βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή. Βέβαια, η προσωπική ιστορία δεν έχει καμία σημασία, αν δεν ενταχθεί και δεν ειπωθεί στο φως της γενικότερης ιστορίας. Τότε, ως νέοι φαντάροι πέραν των δικών μας εμπειριών στην Κύπρο, δεν ήταν δυνατό να γνωρίζουμε τους ανταγωνισμούς που λάβαιναν χώρα τη δεκαετία του 1960 στην ελληνική πολιτική σκηνή, τον «ψυχρό πόλεμο» ολόκληρης της μεταπολεμικής περιόδου, την ιδεολογικό-πολιτική στάση των Αδέσμευτων (όπως του Μακάριου) και τη λυσσασμένη θέληση των ιμπεριαλιστών να διατηρήσουν τον έλεγχο του Σουέζ και των πετρελαίων στην περιοχή της Μέσης Ανατολής. Πόσο γνωστή είναι για παράδειγμα η ιστορία του πραξικοπήματος που οργάνωσαν οι Βρετανοί στο Ιράν το 1953 για να ρίξουν την εκλεγμένη «κοσμική» κυβέρνηση του Μοσαντέκ, και να ενθρονίσουν το βασιλιά Σάχη, προκειμένου να συνεχίσουν να ελέγχουν τα πετρέλαια της χώρας; Δυστυχώς, η άγνοια που είχαμε τότε ως φαντάροι στην Κύπρο, δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα της νεότητας, αλλά ήταν σχετική και με τον έλεγχο της πληροφόρησης. Ο έλεγχος της πληροφόρησης αποτελεί το Βατερλό της ιστορίας. Κάνει ολόκληρους λαούς υποχείρια, και εύκολα θύματα να πιστεύουν στην ανωτερότητα ή την πθικότητα των εκμεταλλευτών τους. Στην Κύπρο ως νεαροί φαντάροι πιστέψαμε πως ήμασταν εκεί για να προστατεύσουμε τον κυπριακό λαό από την επιθετικότητα των Τούρκων. Άλλωστε αυτός ήταν και ο στόχος της κυβέρνησης Γεωργίου Παπανδρέου που έστειλε την μεραρχία στο Νησί το 1964. Όμως, η έλευση της Στρατιωτικής Δικτατορίας στην Ελλάδα, άλλαξε τους στόχους. Τώρα η Μεραρχία έπρεπε να αποσυρθεί, για να μείνει το νησί απροστάτευτο, και ο Μακάριος να παραμεριστεί. Τον πρώτο στόχο τον επιτέλεσε ο Παπαδόπουλος, τον δεύτερο ο Ιωαννίδης. Το κυπριακό είναι μια κλασική ιστορία παρέμβασης των ξένων δυνάμεων, που για τα δικά τους γεωπολιτικά συμφέροντα, έκαναν το λαό της Κύπρου (Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους) να ζουν διχασμένοι. Την άλλη Παρασκευή η συνέχεια.

Οφείλω να ομολογήσω ότι έχω ένα προσωπικό ενδιαφέρον για την πρόσφατη ιστορία της Κύπρου. Καθότι ως νεαρός φαντάρος τα έτη: 1965, 1966 και 1967, βρέθηκα να υπηρετώ στην Κύπρο, αποσπασμένος σε ένα τάγμα της Πέμπτης Ελληνικής Μεραρχίας